

Könyvbemutató: Peter Goodwin - The construction and fitting of the english man of war 1650-1850

Contributed by Aller Máté

2008. July 06. Sunday 17:47

Last Updated 2009. November 01. Sunday 21:01

There are no translations available

Mint tudjuk a hajómakettezőkben az elmélet legalább olyan fontos, mint a gyakorlat. Ám éppen ezért elengedhetetlen a jó minőségű szakirodalom lapozgatása. Én is hamar szemben találtam magam ezzel a problémával és mivel a magyar nyelvű piac meglehetősen szegényes történelmi vitorlásokkal foglalkozó könyvek tekintetében, nem volt más választás mint kártyánként az idegennyelvű könyvekkel kapcsolatban. Így akadtam a Naval Institute Press-re, mely rengeteg jó könyvet publikál a témában. Mivel az érdeklődési köröm leginkább a 17.-18. századra tevődik igyekeztem az ekkorakkal foglalkozó könyvekre koncentrálni (megjegyzem ennek az éremnek a legbővebb az irodalma). Az elküldött könyvbemutatóban szeretnék tehát a Naval Institute Press pártján nagyon jó könyvvel megismertetni benneteket.

Á

A cím magyar fordítása: az angol hadihajók szerkezete és felszerelése 1650-1850.

A könyv csak angol nyelven kapható. Látjuk ennek a könyvnek egy másik fajta kiadása is: The Construction and Fitting of the Sailing Man of War 1650-1850. Természetesen mindenben egyezik az előzővel. Ez egy előggyszerűsített dolog, hogy más a címe, arról nem is beszélve, hogy kb. 10 dollárral többbe kerül, de erről majd később.

Á

A könyv nagyméretű 29,7x25,6 cm-es, 276 oldal. Keménykötés, jó minőségű papírral és fűzővel.

Á

A szerző bemutatja az angol hadihajók felépítését a tervezés kritériumait egészen a hajótesten található felépítéskor. Referenciákat hárrom eredetiben maradt korabeli angol hajóhoz. A könyv csak a szorosabb értelemben vett hajótesttel ("hull") foglalkozik, az árbocokkal és kiegészítéssel nem. Aki tehát ezt iránt érdeklődik behatóbban, annak egy későbbi bemutatóban a könyvet ajánlok figyelmébe: Á James Lees "The Masting and Rigging of English Ships of War 1625-1860.

Á

A könyv fejezetei : (előre is elnézést kérek, ha valamit rosszul fordítottam, nálam csak rövid magyar leírás szerepel a helyett)

The Construction of a Ship of War in Frame (A hadihajó bordázatának szerkezete)

The Design Criteria (A tervezés kritériumai)

The Keel Assembly (A gerinc lefektetése)

Framing the Ship (A hajó bordázata)

The Stern Timbers (A tat bordái)

The Bow Timbers (A hajóorr bordái)

After the Framing (A bordázat felépítése után)

The Planking of a Ship of War (A hadihajó palánkozása)

Internal Planking after 1700 (Belső palánkozás 1700 után)

External Hull Planking after 1700 (Külső palánkozás 1700 után)

The Deck Planking (A fedélzetek padlázata)

The Fastenings (A rögzítések)

Beams, Knees and Internal Stiffening (Gerendák, könyvek és belső merevítősek)

The Beams (Gerendák)
 The Knees (Könyvek)
 The Internal Stiffening (Belső merevtársa)

The Construction of the Bulkheads (A belső tárelválasztás falak felépítése)

The Type of Bulkheads (A válaszfalak típusai)
 The Magazines (A lőporraktárak)

The 'Machinery' of the Ship (A hajó gépezetei)

The Steering Arrangement (A kormányrendszer)
 The Ship's Pump (A hajó szivattyója)
 The Cable Handling Gear (A horgonykötélkezelő szerve)
 The Drop Keel
 The Domestic Arrangements (Az élethajlékszervek)

The Internal Fittings (Belső felszerelések)

The Positioning and Rake of the Masts (Az árbócok elhelyezése és dőlésállása)
 The Positioning and Rake of the Bowspit (Az orrárbóc elhelyezése és dőlésállása)
 The Masts' Partners (Árbócgallérok)
 Stepping the Mast and Bowsprit (Árbócszkek)
 The Riding Bitts (Kötélbákok a horgonykötél rögzítésére)
 The Manger (Válaszfal közvetlenül a horgonykötél kieresztőnyálca mellett)
 The Hawse Holes (A horgonykötél kieresztőnyálcai)

The External Fittings (Külső felszerelések)

The Ship's Head and the Head Rails (A gallion)
 The Anchor Lining (A hajótest horgonytárolóval való védelemre szolgáló burkolata)
 The Fenders
 The Channels (Oldalparányok)
 Ports (Ablakok, nyílások)
 The Gangways (A negyedfedélzetről az előfedélzetre vezető pallás)
 The Catheads (Horgonydaruk)
 The Quarter Galleries (Tatgalleriák)

Minor Fittings (Apróbb felszerelések)

The Figurehead (A gallionfigura)
 Stern Lanterns (A tálámpák)
 The Belfry (A harangtorony)
 Hatchways and Scuttles (Lejárások és rakodnyílások)
 Scuppers (Vízkielvezők)
 The Skid Beams (Csúsztatásárak)
 The Hammock Stowage (Félgyógytárolás)
 The Fish Davits (Daru, amellyel a felhőzött félgyógylégesen álló horgonyt emelték vízszintesbe, ahogyan tárolták)
 The Boat Davits (Csúszdaruk)
 The Latrines or 'Heads' (Latrinák)
 The Ringbolts and Eyebolts Fitted for the Gun Tackle (Gyűrűs és szemcsavarok az állványlafették rögzítésére)
 Short Garlands (A használatra készített feljebb nyúló védőgátlók a mellvédnek)

The Fittings Associated with the Rigging (A kötéltárlattal kapcsolatos felszerelések)

Topsail Sheet and Jeer Bitts (Kötélbákok)
 Kevels, Stagorns, Cavel Blocks and Cleats (Kötéliszarvak, kötélszegek)
 The Timberheads (A bordák mellvéd szintjén feljebb nyúló védőgátlók)

használat, félév az elbírálásig)
The Boomkins

Hull Protection (A hajótest védelme)

Hull Deterioration (A hajótest elhasználódása)
Hull Fastening (A hajótest rögzítése)

Appendices (Függelékek)

Bibliography
Index

A függelékben pedig többek között megkapjuk a teljes 1719-es 'Establishment'™-et, ami az akkori hajóépítési szabvány, annak minden adatával.

Â

Nos a fentiekből deriválható, hogy ez egy nagyon alapos és részletes munka. A szerző tőz éves kutatásmunkája fekszik benne. Rengeteg rajz és fekete-fehér kép szolgálja a könnyebb megértést, a hatalmas mennyiségű konkrét számadat pedig akkurátusan táblázatokba van rendezve. A részletességre egy példa: A gerinc gerendájának összeszerés-tárolási szolgáló szegeknél kitör rá, hogy egy átlapolásnál korra és hajóosztályra lebontva hány szeget használunk, illetve másrészt korra és hajóosztályra lebontva hogyan változtak a részletek. És ez még csak az eleje.

Néhány kép a könyvről:

Â

Â

Â

Hogyan lehet hozzájutni?

Én az amazon.com-ról rendeltem, de természetesen közvetlenül a kiadónál is meg lehet venni:
<http://www.usni.org/naulinstitute/press/index.asp>.

Most, a cikk keletkezésékor 45 dollárért már hozzá lehet jutni, ha ehhez még hozzávesszük a kb 10. dolláros postaköltséget, akkor 55 dollár, kb 8300 forint. Azt hiszem hogy egy ilyen minőségben kiadott könyvet Magyarországon sem lehetne olcsóbban hozzájutni. Ja igen és nekem kb másfél órát kellett ideért sörrel és mentesítéssel.

Ha valaki részben magát hogy megveszi, ajánlom neki hogy NE a már fent említett The Construction and Fitting of the SAILING Man of War-t vegye, mert az ugyanez, csak a Conway adja ki és 63 dollárba kerül jelenleg.

Â

A könyvet jószággal ajánlom minden makettező számára, meg lehet belátni hogy mi a micsoda és mi a funkciója egy tényleges vitorlázáson, nem feltétlenül kell belebonyolódni a pontos másrésztbe, azokat ki lehet hagyni. Aki viszont angol hadihajót szeretne építeni teljes bordás-azaz plank-on-frame kivitelben (hogy az angol zsargont használjam), annak kapóra fognak jenni a számadatok is, sőt képeket is.

A sok szakszöveg miatt kicsit nehézkes olvasni, sokat kell szövegeznünk de egy közérthetőbbé válik bennük az elgondolás. És egy új utat nyit meg az ember. A legtöbb szakkifejezés és szóhasználat el van magyarázva a szövegben, ezen kívül a nyelvezet egyszerű, bátran neki lehet felelni.

Á

Jó olvasgatást mindenkinek!